

מצע מפלגת "ישראל ביתנו"

יותר מחמישים שנה אחרי הקמתה, אנו עדים להידרדרותה של ישראל בתחומים רבים. שהיתה אמורה להיות ביתנו, הפכה עבור רבים מאיתנו "דירה שכורה". מאות אלפי אזרחים מרגישים עצמם זרים בביתם שלהם. המשבר החברתי הולך ומעמיק. המדינה מנוהלת על-ידי אוליגרכיה, שכבה מצומצמת, שמרכזת בידיה למעשה את מוקדי הכח וההשפעה. אותה שכבה רואה בעצמה אליטה חברתית, השאר מהווים עבורה חוטבי עצים ושואבי מים. תכונות כמו כישרון, חריצות, השכלה ומקצוענות – חדלו להיות קריטריונים נאותים להערכת פעילותו של אדם זה או אחר. מעמד חברתי והשתייכות לקליקות מסוימות הם גורם דומיננטי בהערכת אדם, תכונותיו, יכולתו ופועלו.

ישראל זקוקה היום, יותר מתמיד, להתחדשות בתחומים רבים: בחינוך, בביטחון, בבריאות, בדיוור, בכלכלה, ברווחת הפרט. וכמובן, דרושים רענון ונורמות חדשות במערכת השלטון. אנו מסוגלים להביא לשינויים אמיתיים. לשקם את האמון ההדדי בין חלקי העם. לשקם את האמון בין העם לבין מי שאמור לייצגו ולפעול לטובתו במוסדות השלטון. להחזיר לעצמנו את הגאווה, להפנים את הרעיון שאנשים חופשיים מנהלים את ענייני מדינתם וקובעים את גורלם ואת אורח חייהם.

"ישראל ביתנו" שמה לה למטרה לחולל מהפך בתודעה הציבורית הישראלית. התחדשות לאומית חיונית ליצירת ישראל חזקה. מדינה שמבקשת לשמור על עוצמתה לא יכולה להשלים עם פער גדול בין עשירים ועניים, עם קרע מעמיק בחברה. קליטת העלייה היא לא סיסמה עבורנו, אלא עיקרון חשוב בבניית חברה, כלכלה ותרבות משגשגות. נפעל לקבלת חוקה על בסיס קונצנזוס רחב ולהקמת בית משפט לחוקה. ישראל של שנת 2000 זקוקה למסמך שלם ומקיף, שיכבד ויבטא את כל הזרמים בחברה הישראלית. אין להסתפק עוד באוסף של חוקי יסוד או תקנות שונות שאת חלקן ירשנו מהתורכים ומהבריטים. כן, אנו רוצים לחולל מהפכה בתחומים בעלי חשיבות רבה בחיי החברה והמדינה. אנו נבנה ישראל פורחת, ישראל דמוקרטית, ישראל של כל אזרחיה.

מדיניות חוץ וביטחון

"ישראל ביתנו" תציג גישה עקבית בנושאי חוץ וביטחון, לפי קווי היסוד להלן:

- הבטחת יתרונה האסטרטגי של ישראל – צבאי וכלכלי – באזורנו, הוא צורך קיומי. "ישראל ביתנו" רואה בעיקרון "אגרוף ברזל בכפפות משי" עיקרון מנחה במדיניות חוץ אזורית.
- ירושלים תישאר מאוחדת ובריבונות ישראל. נעמוד על יישום תוכנית פיתוח מקיפה, שתחזק את העיר ותיתן מענה לבעיותיה בתחומי התעסוקה, הדיור והאיזון הדמוגרפי.
- השגת הסדר עם הרשות הפלסטינית היא יעד חשוב. נפעל להשגת הסדר קבע, במסגרתו תהנה הרשות הפלשתינית ממלוא סמכויות השלטון על האוכלוסיה הפלשתינית הנמצאת בתחומה. עם זאת, ראוי להדגיש כי בהסדר שכזה לא נאפשר הכנסת נשק או הפעלת צבא

בידי הרשות, שעלול לאיים על ישראל בצורה כלשהי. פשרה טריטוריאלית עם הרשות הפלסטינית תיושם על בסיס תוכנית "אלון פלוס". היישובים ביש"ע יישארו בריבונות ישראל ותובטח התפתחותם הטבעית. ישראל מעוניינת בהתפתחותה הכלכלית של הרשות הפלסטינית. אנו מאמינים בשיתוף פעולה כלכלי עמה ורואים בשיתוף שכזה חשיבות רבה, לשני הצדדים.

- אם הרשות הפלסטינית תפר אחד מסעיפי ההסכם ולא תעמוד בהתחייבויותיה, כמו למשל הכרזה חד-צדדית על עצמאותה, תפסיק ישראל את המשא-ומתן עמה. אנו נעמוד על עיקרון ההדדיות וכיבוד הסכמים.

כיוונים בסיסיים במדיניות חוץ

"ישראל ביתנו" תפעל לקיומה של מדיניות חוץ המבוססת על פתיחות וכושר עמידה, לפי העקרונות המפורטים:

- היחסים עם מדינות המזרח התיכון: בניית מערכת יחסים עם מדינות המזרח התיכון היא יעד חשוב. באשר להסדר אפשרי עם סוריה ולבנון, סבורה "ישראל ביתנו" כי לשמירה על רמת הגולן חשיבות רבה. הן כמקור מים והן כשטח אסטרטגי חיוני. פשרה טריטוריאלית ברמת הגולן אפשרית רק על בסיס מגבלות חוק שריון הגולן – רוב בכנסת ומשאר עם. הסדר בלבנון יושג במסגרת הסדר כולל עם סוריה, או במשא-ומתן ישיר עם ממשלת לבנון.
- היחסים עם ארה"ב: יש לשמור ולחזק את היחסים עם ארה"ב, שהיא השותפה האסטרטגית החשובה ביותר של ישראל. במקביל, עלינו לשמור על מדיניות חוץ עצמאית ולהפחית את התערבותה של ארה"ב במשא-ומתן שאנו מנהלים עם שכנינו.
- היחסים עם מדינות אירופה: יש לפעול למען שמירה וחיזוק הקשרים הכלכליים והמדיניים עם מדינות אלה, ולהשגת תמיכתן בישראל בכל הקשור בסכסוך הערבי-ישראלי.
- היחסים עם מדינות בריה"מ לשעבר: יש לפעול להשגת מערכת שיתוף פעולה אסטרטגי עם מדינות אלה. שיתוף פעולה בתחומי מסחר, מדע וטכנולוגיה, תרבות וספורט וקידום פרויקטים משותפים – יכול לתרום לכלכלת ישראל ולמעמדה הבינלאומי.

כלכלה וחברה

"ישראל ביתנו" מאמינה, כי המפתח לרווחה ולשגשוג טמון בשינויים יסודיים בתחומי הכלכלה והחברה. אחת המטרות העיקריות ש"ישראל ביתנו" שמה לעצמה היא הנהגת כלכלה יעילה וליברליזציה כלכלית. נבטיח שוק חופשי עם דאגה כנה לפרט ושכבות החלשות. יישומם של השינויים המוצעים ייעשה על ידי ועדת מומחים, ליד משרד ראש הממשלה, שתעסוק ברפורמות הכלכליות.

השינויים ש"ישראל ביתנו" תשקוד על יישומם הם :

שינויים מבניים

- הפרטה של חברות ממשלתיות, ביטול מונופולים הגברת התחרות והיעילות במשק.
- עידוד השקעות בערי פיתוח, בין השאר על-ידי מתן הקלות במיסוי ותמריצים נוספים למשקיעים.
- הקטנת מעורבות הממשלה במשק וקיצור ההליכים הבריורקטיים המסורבלים, המקשים במקרים רבים על משקיעים. כמו-כן, ייבחן מחדש נושא השכר של פקידי ציבור, בכל הרמות.
- רפורמת מיסוי כוללת, שמטרתה להגיע לחלוקה צודקת יותר של נטל המסים.
- מדע וטכנולוגיה – "ישראל ביתנו" תפעל לבטל את משרד המדע ולהעביר את סמכויותיו לידי ועדת מומחים שתרכז את הטיפול במחקר מדעי וטכנולוגי, במסגרת משרד ראש הממשלה. הוועדה תגבש תוכנית ארוכת טווח למחקר מדעי בתחום טכנולוגיות עתירות ידע. הממשלה תתמוך בהענקת סיוע לגופים פרטיים העוסקים במחקר מדעי בסיסי ובהקמת מרכזי מדע וטכנולוגיה אזוריים.

דיור

- המחסור בדירות למגורים יכול להיפתר במסגרת תוכנית ממשלתית מקיפה. "ישראל ביתנו" תעמוד על בנייה מסיבית ומהירה במרכז הארץ ובאזורי פיתוח על בסיס רפורמה במקרקעין והפשרה מסיבית של קרקעות לבנייה.
- נעמוד על קבלת חוק דיור שיבטיח דיור מסובסד לשכבות החלשות: בניית דירות להשכרה לתקופות ארוכות שדמי השכירות בהן יסובסדו על-ידי הממשלה, בהתאם למצב הכלכלי של הדיירים. במסגרת התוכנית, תונהג בניית דירות קטנות וחלקן של הדירות הקטנות מסך כל התחלות הבנייה ייקבע בחוק.
- נביא להקלה בתנאים למתן משכנתאות, כך שגם בעלי הכנסות נמוכות יוכלו לעמוד בהחזרים החודשיים.
- ננהיג תוכנית לתמיכה בעמותות בנייה, כדי להוזיל את עלויות הבנייה ולהגדיל את מספר התחלות הבנייה.

יחסי עבודה ותנאים סוציאליים

"ישראל ביתנו" תפעל בהקדם לחקיקה מקיפה בנושאי עבודה ויחסי עובד-מעביד במסגרת החקיקה, לא תתאפשר העסקתו של אדם ללא הסכם עבודה אשר יגדיר את חובות המעסיק כלפי העובד. זאת על מנת להקטין את כוחן של חברות כח-אדם במשך ולצמצם את פעילותן רק לתחום התיווך בין המעסיקים לבין מחפשי העבודה או להעסקה זמנית וחולפת בלבד.

מלחמה באבטלה

קבלת תוכנית ממשלתית כוללת להגברת התעסוקה. התוכנית תופעל בשלב ראשון בעיקר בקרב עולים חדשים, חיילים משוחררים ומשפחות חד-הוריות מעסיקים שיעדיפו להעסיק מובטלים מקרב קבוצות אלה, יתומרו.

עלייה וקליטה

"ישראל ביתנו" תפעל לקבלת חוק קליטת העלייה, אשר יכלול בין השאר העברת תקציבים וסמכויות בתחום קליטת העלייה ממשרד הקליטה לרשויות המקומיות. כמו-כן, תוקף ועדה של אנשי מקצוע שתפעל במסגרת משרד ראש הממשלה ושתרכז את כל הנושאים הקשורים בקליטת העלייה – זאת על מנת לייעל את תהליך הקליטה ולהפנות את מירב המשאבים לעולים עצמם ולא למנגנון פקידותי מנופח. הצמדה למדד של הסיוע הניתן לעולים חדשים. עידוד יוזמות פרטיות של עולים חדשים, וסיוע בפיתוח עסקים קטנים ובינוניים. אנו נפעל להשלמת חקיקתם של החוקים הבאים: חוק אסירי ציון, חוק ותיקי מלחמת העולם השנייה, חוק סיוע לנפגעי צ'רנוביל.

חינוך

"ישראל ביתנו" תשקוד על ביצוע השינויים הבאים בתחום החינוך והתרבות:

- הקטנת הצפיפות בכיתות: מספר התלמידים בכיתה לא יעלה על 30.
- מיחשוב כולל של בתי הספר.
- הקמת זרם חינוך נוסף: זרם החינוך המדעי.
- התקנת מזגנים בכל הכיתות.
- הגברת הפיקוח הממשלתי על בתי הספר בכל הנוגע לתשלומי ההורים כדי להבטיח שה"חינוך חינם" יהיה אכן חינם.
- עיגון בחקיקה של מתן הלוואות ללא ריבית לסטודנטים.
- הקמת קרן מלגות לסטודנטים מערי פיתוח.
- הרחבת הנגישות להשכלה גבוהה, כך שלכל צעיר תהיה האפשרות ללמוד במוסד להשכלה גבוהה.
- הפרטה הדרגתית של מוסדות להשכלה גבוהה, על מנת לייעל אותם ולהקטין את תלותם במימון ממשלתי. כל זאת, מבלי לחסום את האפשרות של כל אדם לזכות בהשכלה מתקדמת.
- הרחבתה של תוכנית נעליה (נוער עולה לפני הורים), שפועלת כיום רק בחבר המדינות, גם למדינות אחרות.
- הנהגת יום חינוך ארוך בגני ילדים, עד השעה 4 אחר-הצהריים ובימי שישי ובערבי חג עד 1 בצהריים.

מתן סיוע למוסדות תרבות, כולל הנהגת תוכנית מיוחדת לשימור תרבויות מוצא שונות:

- תמיכה בתיאטראות, בתוכניות טלוויזיה ורדיו, בלהקות מחול וזמר.

- תמיכה במוסדות המתמחים בלימודי יהדות, היסטוריה יהודית ובלמוד אזרחות.
- ספורט – עידוד הקמת מגמות ספורט וחינוך גופני בבתי הספר.
- הגברת הסיוע הממשלתי לספורטאים עולים בשנות קליטתם הראשונות. על הממשלה לסייע לספורטאים מצטיינים ולעודד ספורט הישגי.

חברה ומדינה

- "ישראל ביתנו" דוגלת בשינויים חברתיים שייעשו בהסכמה ציבורית רחבה, ובהם:
- קבלת חוקה שתסדיר את זכויות היסוד והחובות האזרחיות, וחובות המדינה כלפי האזרחים. לא יתכן, שיותר מחמישים שנה לאחר הקמת המדינה, עדיין אין חוקה לישראל.
- "ישראל ביתנו" מתחייבת להעלות בכנסת, מיד אחרי הבחירות, הצעת חוק להקמת ועדה שתפעל להכנת חוקה על בסיס הקונצנזוס הקיים. בחוקה יש לעגן, בין השאר, כינון משטר נשיאותי, הקמת בית משפט לחוקה, הקמת מועצה לביטחון לאומי והפרדת רשויות.
- משטר נשיאותי: העם הוא שבוחר את ראש הרשות המבצעת. העם גם צריך להיות היחיד שמוסמך להעבירו מכהונתו. המצב הקיים גורם לאי-ציבות ולתלות של ראש הרשות המבצעת (כיום – ראש הממשלה) בהסדרם פוליטיים נקודתיים.
- הרכב הממשלה ואופן הרכבתה יוגדרו בחוק כדי למנוע מצב שבו "יחולקו" תיקים ומשרדים לאישים, שלא משיקולים מקצועיים. בנוסף, כחלק מהפרדת הרשויות, שר וסגן שר לא יוכלו להיות חברי כנסת.
- יחסי אזרח ומדינה – מכלול זכויות הפרט המעוגנות בחוק יבוטאו בחוקת המדינה. על-אף שתהליך ניסוח וקבלת החוקה עלול להימשך זמן רב, הרי שעצם קיום דיון ציבורי בנושאים אלה יכין את הקרקע לקבלת החוקה.
- הענקת זכות הצבעה לכל הישראלים המתגוררים או שוהים בחו"ל.
- ליברליזציה של תקנות משרד הפנים הנוגעות להענקת אזרחות ישראלית, אשרות כניסה לישראל והנפקת דרכונים.

דת ומדינה

אנו נעודד הידברות בין דתיים ונפעל ליצור תהליך של דיאלוג בונה, ברוח המלצות וועדת נאמן. פיקוח ציבורי על פעילותם של גופי שלטון לא נבחרים "ישראל ביתנו" תפעל להקמתה של מערכת פיקוח אזרחית יעילה, שתפקח על תפקודם של המשטרה, הפרקליטות ושירותי הביטחון. הניסיון מלמד, שהעדר פיקוח כזה פותח פתח להתנהגות שלטונית שרירותית ופסולה, תוך רמיסתן של זכויות אדם בסיסיות. במסגרת השינויים שיש להנחיל, אנו דוגלים במימוש מלא של המלצות ועדת שמגר, בעניין מעמדו של היועץ המשפטי לממשלה.

על מנת לצמצם את התופעה המדאיגה של אלפי מעצרי שווא מדי שנה, יש להבטיח כי ימוצה הדין עם בעלי תפקידים שבפעולה רשלנית או שרירותית, תוך ניצול סמכויותיהם, גרמו נזק ועוול לחפים מפשע, פרשת "כנופיית מע"צ" שזעזעה לאחרונה את המדינה כולה, היא דוגמא לכך: רק

לאחר שחברי ה"כנופיה" ריצו תקופת מאסר ארוכה, נערך משפט חוזר בעניינם – ובו הסכימה המדינה, באיחור של שנים רבות, לזיכויים. יש לקבוע מנגנון אפקטיבי לפיצויים של אנשים שנגרם להם עוול, ושזכויותיהם הבסיסיות וכבודם נרמסו.